

SUBJECT CODE NO. 118 (BHOTI)
Class XII Marking Scheme
(2026-27)

Maximum Marks: 80

- i) The questions Paper contain four sections.
- ii) Section A: Reading Comprehension contains 2 questions.
- iii) Section B: Grammar contains 4 questions.
- v) Section C: Writing contains 4 questions.
- v) Section D: Literature contains 6 questions.
- vi) Attempt questions as per specifics instructions.

१) རྒྱ་ལོ་གཞི་གསལ་མཛད་སྤྱི་འཆན་པའི་ཡོད།
 २) སྤྱི་འཆན་གྲུབ་པ། གཞི་རྒྱ་གསལ་མཛད་སྤྱི་འཆན་གཞི་གསལ་
 ཡོད།
 ३) སྤྱི་འཆན་པ་པ། བརྒྱ་མཛད་སྤྱི་འཆན་པའི་ཡོད།
 ॣ) སྤྱི་འཆན་གྲུབ་པ། བརྒྱ་མཛད་སྤྱི་འཆན་པའི་ཡོད།
 ༥) སྤྱི་འཆན་པ་པ། བརྒྱ་མཛད་སྤྱི་འཆན་པའི་ཡོད།
 ༦) རྒྱ་ལོ་གཞི་གསལ་མཛད་སྤྱི་འཆན་པའི་ཡོད།

སྒྲིལ་ཆོན་ཀྱང་ཡོད། གཞུང་པོ་གསལ་ཆོན་སྒྲིལ་ཆོན་ཡོད།

འཛམ་གཞི་དང་ཞི་བདེ་འཇིགས་པ་ནི་དེ་དང་སངས་པོ་སྤུ་གྲགས་པའི་དོན་ཅི་ཚོན་འཇིགས་ཡོན་པ། དེ་འི་ཐོག་ལ་གཞུང་དང་སྤྱི་དགུ་ལྟ་ཆོག་གསལ་དང་པོ་འཇིགས་གིས་སྤྱི་གཞུང་གསལ་མཛད་པའི་ནོར་ཡོན། དེ་ལྟ་ལས་ལོ་པར་སྤྱི་ཚམས་གཞི་སེམས་དོན་དུ་འཛམ་གཞི་དང་ཞི་བདེ་འཇིགས་མཛད་ཀྱི་གཞི་གནས་ཚུལ་འཇིགས་

[illegible]

2

i) $\text{འཛེམ་གཞི་ང་གི་དཔལ་ཆ་ན་གཉིས་པའི་སྐབས་པས་སྒོ་མས་མི་གྲངས་ག་$
 ཆོད་པས་ད་པ་ཡིན། (1)

- a. $\text{ས་ཡ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ 29000000}$
- b. $\text{ས་ཡ་བཞི་བཅུ་ 400000000}$
- c. $\text{ས་ཡ་དགུ་ 900000000}$
- d. $\text{ས་ཡ་བདུན་ཅུ་ 7000000000}$

ལན། b. $\text{ས་ཡ་བཞི་བཅུ་ 400000000}$

ii) $\text{རྒྱལ་ཚབ་ཕན་ཚུན་གྱི་དབར་དཔལ་འབྲུག་མི་འོང་བའི་ཆ་དཔལ་གང་གི་དུ་གང་གི་དུ་$
 དགོས། (2)

ལན། $\text{དེ་འི་ཕྱི་ར་དེ་ང་སང་འཛེམ་བུ་འི་གཞི་ང་འདི་འི་སྟེ་ང་དུ་རྒྱལ་$
 $\text{འབྲུག་ཕན་ཚུན་དབར་དཔལ་འབྲུག་མི་འོང་བའི་ཆ་དཔལ་གང་གི་དུ་གང་གི་དུ་$
 $\text{འདོད་ཀྱི་བྱ་མས་པ་དང་།}$ $\text{སྐྱུ་ག་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲུག་འདོད་ཀྱི་སྟེ་ང་}$
 $\text{རྗེ་པས་གསལ་གྱི་སྐྱོ་ར་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱོ་ང་གི་དུ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ནམ་ལག་}$
 ཅན་གྱི་ར་ཡོད།

ཡང་ན། (Or)

$\text{རྒྱལ་མཆོན་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་སྐྱེད་མེད་པ་}$
 འགྱུར་བ་ཡིན།

ལན། $\text{དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མགོ་སྟོན་ནས་བཟུང་འཛེམ་བུ་འི་གཞི་ང་}$
 $\text{འདི་འི་སྟེ་ང་དུ་ཆོན་རིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་རིགས་}$
 དཔེ་ར་ན། མི་མདའ་དང་། མི་སྐྱེད་གས། འབར་རྗེས། གནས་གྲུ་པས་གསལ་པ་
 $\text{རྒྱལ་ས་སོང་བའི་རྒྱལ་ཤིན་གྱི་ས་རྒྱལ་འབྲུག་ཕན་ཚུན་དབར་}$
 $\text{དཔལ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་སྐྱེད་མེད་པ་འགྱུར་བ་ཡིན།}$

iii) $\text{དེ་ང་སང་གི་སྐྱོ་བ་ཕྱུ་ག་ཀུན་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱོ་ང་གང་འདྲ་ཞིག་གཏོང་དགོས།}$

(2)

ལན། $\text{དེ་ང་སང་གི་སྐྱོ་བ་སྐྱོ་ང་གི་དུ་བཞིན་པའི་སྐྱོ་བ་ཕྱུ་ག་རྣམས་ལ་}$
 $\text{དཔེ་གསལ་པས་ཀྱི་སྐྱོ་ང་རྩ་གསལ་བྱས་ནས་ནང་སོ་མས་ཀྱི་ཡར་}$
 རྒྱལ་ས་གཏོང་ཕྱིར། $\text{རང་འདོད་ཆུང་བ་དང་།}$ བཟོད་པས་རྒྱ། བྱ་མས་པ།
 སྟེ་ང་རྗེ། $\text{གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གྱི་དུ་ཆུ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ར་ལ་}$
 $\text{སྐྱོ་བ་སྐྱོ་ང་གཏོང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ལག་ཅན་གྱི་ར་ཡོད།}$

ཡང་ཁ་ནི། (Or)

འཛོམས་གྲུང་རྒྱལ་བོད་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་ཞུགས་པའི་ཆེས་མཐོ་བའི་འགན་ལུས་ཀྱི་ཚོད་འཇཉག་ལྟར་ཡིན།

ལན། འཛིན་གཞུང་གི་དཔྱད་ཆ་ནི་ན་གསུམ་པ་ལངས་ཆེ་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་དང་
མི་མང་གྲངས་ལས་འདས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་
ཞིག་རྒྱ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་མི་དགོ་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལོ་
འཛིགས་པ་འབྱུང་པ་སྟེ།

2. རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་གསུང་པའི་དགའ་ལོ་གསུང་པར་བཀུན་གསུང་ཏེ་འདྲེ་འབར་རྒྱ་མཐའ་ལ་ལན་ཐོངས།

ཉིན་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་ཡང་གསུང་ཡིས་ཟིན།

འོ་ན་དཀར་དཀར་གྱི་ལ་འཁོར་མཛེས་མ་གྱི་ང་མར་ངོ་ར་གྱི་བ། །

དེ་འདྲག་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུངས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཞུའོ། །

མཚུངས་པ་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས། །

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཡང་ན་ཡིན་པའི་ན་ན་ར་བུ་འབྲུང་བའི་ཁུངས།

གང་ཞིག་ཡིན་རུང་འག་ས་གཉི་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །

ནི་འདང་མཚུངས་ཞེས་པར་ཇུ་དང་དེ་དཔལ་དཔལ་ཡོད། །

i) ཉིན་གྲུབ་དང་སྐར་འོད་ཀྱི་ལམ་ཕྱོད་ཀློང་ཁེལ་བྱེད་པ་དང་།

(1)

a. མ་རྟུང་རྒྱུ།

b. ཉི་མ་དང་ཟླ་པ།

C. ཉིན་མོ་འདྲ་མཆོན་མོ།

d. ཉི་ཟླ་རྒྱ་དང་ཟླ་ཟླ་རྒྱ་ལྟར།

ལན། b. ཉི་མ་དང་ཟླ་བ།

ii) རྒྱལ་ཁབ་ཆོ་ཆེ་ན་པ་ལོ་འཛུགས་པ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དམ།

(2)

ལན། རྒྱལ་སྐོར་ཆེན་པོ་འི་ནང་དུ་ཆུ་སྤྲོན་སྤྲུག་པ་འདྲ་སྟེ་ནང་རང་གི་
བསམ་དོན་གྲུབ་པ་འི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་མང་པོ་ཡོད།

ਘਟਾਓ | (Or)

ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

ਘਟਾਓ | ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮਰੰਮਤ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।
ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਮਰੰਮਤ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮਰੰਮਤ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।
ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਮਰੰਮਤ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।

iii) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

(2)

ਘਟਾਓ | ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

ਘਟਾਓ | (Or)

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

ਘਟਾਓ | ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

Section B : Grammar (25 Marks)

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

3. ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

i) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

(1)

a. ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

b. ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

c. ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

d. ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

ਘਟਾਓ | a. ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

- ལན། **b.** ཉི་ཤམ་འདྲེ་ནས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བདུན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གླིང་གི་ས་ཡོན་ནས།

(1)

- a. ବାଷ୍ପୀୟ ।
b. ବାହ୍ୟ ।
c. ବ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ।
d. ପରିଚ୍ଛାଦ ।

viii) $\text{གཅད་པ}_{\text{ལྷ}}$ | $\text{གཅད་པར་པ}_{\text{ལྷ}}$ | རྩམས་ཅི་ཡིན་ནམ |

(1)

- དང་སྤྱི་པ་འབྲེལ་གཏོགས་པ་།
- བློ་དཔེ་དཔེ་ལས་ཆོག་གཏོགས་པ་།
- དང་སྤྱི་པ་གཞན་གྱི་པ་།
- དུས་འདས་པའི་པ་།

ལན། c. དང་སྟབས་པོ་གཞན་གྱི་དཔེ།

ix) $\mathcal{M}_n \sim \mathcal{M}_n^{\text{SM}} + \mathcal{M}_n^{\text{BSM}}$ where $\mathcal{M}_n^{\text{BSM}}$ is the BSM contribution to the mass matrix.

དུ་རྒྱུ་ལ།

(1)

- a. $\varphi_{\text{H}}^{\text{H}}$
b. φ_{H}
c. φ_{H}

ལན | a. བཅུ་དྲུག

(5×2=10)

[illegible]

འདྲ་དཔལ་ན་ལྟ་གང་གང་ཡིན།

ལན། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལྔ་། གཟུགས་དང་། སྐྱུ་དང་། དྲི་དང་། རྩ་དང་།
རྩ་གཟུགས་ལྔ་ལྔ་། །

ལན། ལས་གང་ཞིག་བྱ་དཀའ་པོ་ལྟར་བྱས་སྐྱེ་འདྲུ་ལ་མཁུ་བ་
 ཞིག་ལ་བྱ་བྱ་དཀའ་པོ་ལྟར་བྱས་སྐྱེ་འདྲུ་ལ་མཁུ་བ་
 དང་སྤྱུ་མཉམ་འདྲུ་ལ་མཁུ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱ་དཀའ་པོ་ལྟར་བྱས་

དང་ས་པ་པ་བདག་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཁོས།

ལན། བཟུང་བཟུང་ན་ཐང་དྲན་པའི་བཟུང་ཆོག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བཟུང་ན་པ་པོ་དང་
བཟུང་ན་པ། བཟུང་ན་པ་ལས་གསུམ་ནི་དང་སྤྱི་བདག་དང་།

བུ་ཡུལ་དང་བུ་ལམ་གཉིས་ནི་དང་ས་པོ་གཞན་ཡིན་ནོ།

ལན། རྩེ་ས་འཇུག་གི་ནང་གསེས་སྐུ་དབྱེ་འབྲེལ་རྒྱུ་ནི། ཕོ་ལ་
སྐུ་སྐྱུ་རབ། སྐུ་སྐྱུ་འབྲིང་། སྐུ་སྐྱུ་ཐམས་པུས་པ་
དང་། ཕོ་ལ་དྲག་པ་མོ་དང་ཞན་པ་མོ་བཅས་གཉིས་དང་། མ་ནིང་ལ་
འགྲུར་པ་མ་ནིང་། མཚན་གཉིས་མ་ནིང་། མཚན་མེད་
མ་ནིང་བཅས་པུས་པ་ཡོད་དོ། །

8

ཡང་ན། (Or)

ཨ་ཡིག་མཚན་མེད་དུ་བཞག་དག་པ་དོན་གང་ཡིན།
ལན། ཨ་ཡིག་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡི་ནི་པ་མ་བཅད་ར་ལ་ཉ་ལས་ཀྱང་
སྐར་རྩ་ལ་ཉ་ཅད་ཞན་པས་མཚན་མེད་ཀྱང་བཅུ་རེ་རེ། །

5. འོག་གི་བླ་ཆོག་རྣམས་ལས་གསུམ་གྱི་དུས་གསུམ་བརྒྱུས།

(3×1=3)

འབྲི། བྱེད། གཟུགས། བལྟས། བསྐྱང་།

མ་འོངས་པ།	དུས་པ།	འདས་པ།	སྐུ་ལ་ཆོག
བྲི།	འབྲི།	བྲིས།	ཕྲིས་ཤིག
བྱེད།	བྱེད།	བྱེས།	བྱེས་ཤིག
གཟུགས།	འཇུགས།	བཅུགས།	ཆུགས་ཤིག
བལྟས།	ལྟ།	བལྟས།	ལྟ་ས་ཤིག
བསྐྱང་།	སྐྱང་།	བསྐྱངས།	སྐྱངས་ཤིག

6. འོག་གི་བརྒྱུད་གཞི་ལས་གཅིག་གི་བོག་འབྲེལ་བརྒྱུད་ཐུང་
ཞིག་མཛོད།

(3)

མིང་གཞི་འོ་རྩ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་པ།

སྤྱིར་བཏགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཕོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་པ་བཅད་དུ་
བཏང་ན། །དབྱེ་པ་ཡིག་བཞི་མོ་དང་། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ཕོ་ཡིན་ལ།
དེ་སྐོར་ཕོ་འོ་ཡིག་འབྲེལ་ཞིག་སྟེ་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་བོ་ལོ་ན་
སྟེ་ཆོན་ལྷ་རྩ་དུ་ལྷ་བཅུ་གང་གི་གང་ལྟར་གྱི་ལྷ་ལྟར་
མཐུན་པར་སྐར་དྲུག་པ་ཕོ་དང་། རན་པ་མ་ནིང་དང་། ཅུང་བཅད་ཞན་པ་
མོ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་བཅད་ཞན་པ་ཤིན་ཏུ་མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཞན་
པ་མོ་གཤམ་སྟེ་རྣམས་པ་ལྟར། །དེ་ལས་སྟེ་བཅུ་པ་མ་བཞི་པ་རྣམས་
ཀྱི་དང་པོ་ལྟ་པ་ཕོ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཆ་བཅུ་པ་མ་ནིང་དང་།
གསུམ་པ་གཅིང་པ་མོ་དང་། བཞི་པ་དང་ཉ་ན་མ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མོ་
དབྱེ་པ་བར་བྱུང་། །དེ་དག་གི་ལྷ་ག་མ་ཚུ་སྟེ་འོ་མ་ན་དུ་ཡི་གེ་ལ་བཅུ་
བཞི་གནས་པ་ལ། ཅི་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཅི་ཆོ་ཇོ་གསུམ་ནི། རི་མ་བཞི་ན་སྟེ་
བསྟན་པ་འོ་ཅི་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་སྤྱིར་བཏགས་སྟེ་ཅི་ཕོ། ཆོ་མ་
ནིང་། ཇོ་མོ་མོ་སྟེ་པ་ལྟར། །དེ་བཞི་ན་དུ་ཕོ་མོ་འོ་ཡི་གེ་ལ་
མོ་དང་། ལྷ་ག་མ་ཞུ་བཅུ་ལ་ཤིན་ཏུ་ག་ནི་མོ་འོ་ཡི་གེ་ལ་སྤྱིར་བཏགས་
བྱུང་། །ར་ལ་ཉ་གསུམ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སྟེ་མིང་གཞི་མ་ནིང་།

- 12

i) ཡུཧུལ་ལོ་གཏམ་རྒྱལ་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྲགས་པ་སྐྱོད་པ་གསུངས་ཡོད།

(1)

a. སྟེན་གཞི་གསལ་ཆེ་བའི་འབྲུ་མ་ལོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ལོ་སྐྱོད།

b. བདེ་པས་དུག་མང་པོ་མེད་པའི་འབྲུ་མ་ལོ་ཞིག་མཐར་མངས་རྒྱལ་ས་མཆལ་ནས་དགུ་བཅོམ་མ་ཐོབ་པ་ལོ་སྐྱོད།

c. གཟལ་ཟུལ་མཉམ་དུ་མེད་ཆེ་བའི་གཏམ་སྐྱོད་མཉམ་པུ་དེ་ལོ་འབྲུ་མ་ལོ་ཞིག་གིས་སྐྱོད།

d. སྟེན་གཞི་ལས་ལུང་མང་པོ་མེད་པའི་ནས་དགུ་པ་ལོ་ཞིག་གིས་སྐྱོད།

ལན། b. བདེ་པས་དུག་མང་པོ་མེད་པའི་འབྲུ་མ་ལོ་ཞིག་མཐར་མངས་རྒྱལ་ས་མཆལ་ནས་དགུ་བཅོམ་མ་ཐོབ་པ་ལོ་སྐྱོད།

ii) གེ་རྒྱུ་ལོ་མཆོག་གཏམ་དུ་སྐྱུ་བལྟམས།

(1)

a. དེ་ལྟེ།

b. ཡོ་ལྟ་བུ་དེ།

c. མེ་སྐྱུ་རོ།

d. པོ་ར་བཞུར།

ལན། d. པོ་ར་བཞུར།

iii) གཏམ་མང་འཆོལ་བ་ཡིན། ཟས་མང་སྐྱུ་གསལ་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་གཏམ་དཔེ་འདོན་གང་ཡིན།

(1)

a. ཟས་ལ་ཆོད་པ་བཟུང་ནས་ཟ་དགོས་པ།

b. ཟས་ལ་རིན་མེད་པ།

c. གཏམ་ལ་ཆོད་པ་བཟུང་ལ་མ་དགོས་པ།

d. ཆོད་ཆོད་ལ་སྟེན་བྱུང་གསལ།

ལན། c. གཏམ་ལ་ཆོད་པ་བཟུང་ལ་མ་དགོས་པ།

iv) དཔེ་རྒྱལ་ན་ལ་དབྱེ་བ་ལྟར་ཆོད་པ་ཡོད་པ།

(1)

a. སུ་མ་ཅུ།

b. སུམ་ཅུ་སྟོང་གཉིས།

c. སུམ་ཅུ་སྟོང་ལྔ།

d. སུམ་ཅུ་སྟོང་གཅིག

ལན། b. སུམ་ཅུ་སྟོང་གཉིས།

v) ལྷ་མོ་རྒྱ་ལྷ་མོ་གཏོང་ནི་ལྟར་བཞིན། ། མིག་དག་ཡུལ་ལ་སྤྲོད་པ་
བཞིན། ། ཞེས་པ་འདི་དཔེ་རྒྱལ་ན་གང་གི་རྩ་བ་ཡིན། (1)

a. ཆོས་དཔེ།

b. རྒྱ་དཔེ་བཟུང་གི་དཔེ།

c. ངེས་པ་འདི་དཔེ།

d. དངོས་དཔེ།

ལན། d. དངོས་དཔེ།

vi) སྤྲེལ་ཆོག་སྤྲེལ་ཆོག་དཔེ་ལྟར་ཞེས་པ་འདི་སྤྲེལ་བ་ཆོན་ནང་དུ་སྤྲེལ་པ་
འདྲ་སྤྲེལ་ཡོད་དམ། (1)

a. པཱ་ཤི་ཏ་ནི་ཉར་སྤྲེལ་ཆོག

b. སར་དར་པེ་ལ་སྤྲེལ་ཆོག

c. མཉེ་ཉམས་ཀྱི་ཉར་སྤྲེལ་ཆོག

d. ཡིན་རྒྱུ་ཀྱི་ཉར་སྤྲེལ་ཆོག

ལན། c. མཉེ་ཉམས་ཀྱི་ཉར་སྤྲེལ་ཆོག

vii) བྲེལ་མ་སྤྲེལ་ཆོང་རྒྱུ་འདྲ་སྤྲེལ་བ་སྤྲེལ་པ་ལྟར་གསལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ལྟར་
བཞུགས་ཡོད་དམ། (1)

a. རྒྱལ་པ་ལྟར་བཞུགས་པ་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ལ།

b. རྒྱལ་པ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ལ།

c. རྒྱལ་པ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལྟར་གསལ་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ལ།

d. རྒྱལ་པ་ལྟར་སྤྲེལ་པ་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ལ།

ལན། d. རྒྱལ་པ་ལྟར་སྤྲེལ་པ་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ལ།

viii) ཀཤམ་ཁྱིའ་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཕྲོ་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་རྒྱལ་པོ་འཕུལ་འདྲིམ་སུ་བཞུགས་པ།

(1)

- a. རྒྱལ་པོ་འཕུལ་པ་རྒྱལ་པོ་གཞོན་པ།
- b. རྒྱལ་པོ་ཏཱ་ལའ།
- c. ཆོས་རྒྱལ་མཁུ་འཇན་མེད།
- d. རྒྱལ་པོ་ཐུགས་སྦྱང་།

ལན། a. རྒྱལ་པོ་འཕུལ་པ་རྒྱལ་པོ་གཞོན་པ།

ix) དཔེ་གཏུག་ཞིག་མེ་མས་མེ་དཔེ་ལ་མེ་མས་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་བཀོད་ནས་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞུས་པ་གཏུག་པ།

(1)

- a. རབ་བརྟུགས་ཀྱི་དཔེ།
- b. རྟེན་བཞུགས་ཀྱི་དཔེ།
- c. བཟུངས་ཀྱི་དཔེ།
- d. བརྟེན་འདོད་ཀྱི་དཔེ།

ལན། a. རབ་བརྟུགས་ཀྱི་དཔེ།

12. གཤམ་གསལ་དཔེ་རྒྱལ་པོ་རྒྱམས་ལས་གཉིས་ལ་རང་ངོས་ནས་དཔེ་བརྟེན་རྒྱུ་ལྡན།

(4)

- a. ཆོས་དཔེ།
 དབྱེད་མ་ཅན་ལྟ་མོའི་དགྲ་སྒྲུབ་ལ། །
 མེ་ཏུག་ཐོག་ཐོག་ཞིན་དཀར་ཞིང་མཛེས། །
 གཡོ་མེ་དུག་སྐྱེད་ཀྱི་དབྱེད་མ་འདོད་དག། །
 ཕོ་མང་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པོ་ཞིང་འཇོགས། །
- b. རྟེན་བཞུགས་ཀྱི་དཔེ།
 དུག་དཀར་སྐྱེད་པའི་རྟེན་བཞུགས་མཆོད་གཡེམ། །
 བཀྲུགས་ནས་ཅོག་བུའི་ཆུ་ལ་གཡེམ་འདྲིམ་གྱི་དཔེ། །
 བེ་རྟེན་ལ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་བཞུགས་མཆོད་པའི་དཔེ། །
 མཛེས་ལྟ་པོ་ཞིང་མཛེས་ཀྱི་དཔེ་བཟུངས་ལྟ་བུ། །

13. འོག་གི་གཏམ་དཔེ་རྒྱམས་ལས་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་དེ་འཇིག་ལྟ་རུ་བཀོལ་ཚུལ་རྒྱམས་ཕྲིས། (4)

- a. གཏམ་ངོས་ལ། སྐར་ལོ་རྒྱལ་བ་ལ། - གཏམ་ངོས་སུ་ཤོན་ན་ལེགས་པ། ཁོས་རྒྱལ་བ་ནས་ཅི་སྐར་དཀྱིལ་དམན་པ་མེད་པོ། ། གཏམ་ངོས་ལ། སྐར་ལོ་རྒྱལ་བ་ལ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བ་ཡིན་པོ། །
- d. ཐུགས་པ་བསགས་པ་རྒྱལ་མཆོ། -- ཆུང་ཆུང་ནས་གསལ་གཏམ་པ། ཡུལ་འདྲེན་ཤིས་ཀྱིས་སྤྲོན་ནས་དུལ་བར་ཉུང་ཉུང་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་བསགས་པས་འདྲི་རིང་གཞི་རྒྱུ་ཁང་པ་བརྩེགས་ཏེ་ཡིན་པོ། ། ཞུ་བ་མི་འདུག་གས་ཐུགས་པ་བསགས་པ་རྒྱལ་མཆོ་ཟེར་བཞིན།

14. གཤམ་གྱི་མིང་ཆོག་དག་ལས་གསུམ་ལ་བརྗོད་པ་རེ་མཛོད། (3)

- a. བཞོལ། རང་གི་བཞོལ་ཁ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་འགྲུར་ན་བདེ་སྐྱོད་འོང་།
- b. མྱ་ངན། བུ་མོས་མྱ་ངན་བྱེད་ནས་ཟས་ཀྱི་མ་ཟ་བར་འདུག།
- c. ཉར་ཆགས། ཅུལ་གཏུན་ཉར་ཆགས་མ་བྱས་པས་སྤོར་ཏེ་ཡིན།
- d. བདག་བཟུང་། རྒྱལ་པོ་འོན་པ་ལ་བདག་བཟུང་བྱས་ནས་གཡོག་མོས་སུ་ལང་མ་བཏང་།
- e. དགེ་སྤྲིག། དགེ་སྤྲིག་ཀུན་གྱིས་སྐྱོར་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད།

15. འོག་གི་གྲངས་ཀྱི་རྒྱམས་ལས་གཉིས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་བྲིས། (2)

- a. གསུམ། -- འཇིག་རྟེན། སྤྲིན་པ།
- b. གཉིས། -- ལག་པ། ཟུང་།
- c. དྲུག --- རོ། དུས།

16. འོག་གི་དྲི་བ་རྒྱམས་ལས་བཞི་ལ་ལན་བྲིས། (4×2=8)

[illegible][illegible]

c. གཏམ་དཔེ་འཛེམ་པའི་དོན་བརྒྱུས།
ལན། སྤྲུལ་ཆོགས་ནང་ཕན་ཆུན་གོ་བརྒྱུ་དཔེ་འཛེམ་པ་དོན་དེ་
དང་མཆོངས་པའི་གཏམ་མཁ་དོན་གཞན་ཞིག་དཔེ་འཛེལ་དུ་
དངོས་སུ་བརྒྱུ་དཔེ་འཛེལ་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ། གཏམ་དཔེ་འཛེམ་པ་རྩ་
རྩོ། །

d. བཀའ་འགྲུ་ར་བཞེ་ངས་ཆོས་བརྟུན་རྒྱལ་པོས་གང་མཛད།
ལན། བཀའ་འགྲུ་ར་བཞེ་ངས་ཆོས་བརྟུན་རྒྱལ་པོས་རབ་གནས་ཀྱི་གྲ་
སྒྲིག་རྒྱལ་པོ་མཛད་པ་དང་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་མཛད། དཔོན་ཅམ་མཁའ་
དཔལ་མགོན་གཙོ་སྡེ་ཡི་གྲ་མཁན་ཀུན་ལ་ཁ་བཏགས་དང་བཀའ་ཤོག་དང་སྐུ་
སྲོག་སྐྱེད་དགའ་སྟོན་ལ་ཏེ་
གཟེངས་སྐྱེད་སྟོན་དོ། །

e. རང་བྱུང་ཡོད་པའི་དཔེ་རྒྱལ་གྱི་རྩ་བ་ཞིག་བརྒྱུས་ནས་དཔེ་རང་། དཔེ་ཅན། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་རྒྱུ་མས་སྤེལ་བྱེད། ལན། བསྐྱེས་པའི་དཔེ་འི་རྩ་བར། ལྟོད་གནོད་མཛེས་པ་ལོ་ན་ཡིས། །ཟུང་བའི་རྩ་སྤྱོད་གྲོ་མི་ན་ཏེ། །

དགའ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལོན་པ་ལྟར་མཁུ་སྤྲིང་ཡོད། །འདི་འདྲར་
བསྐྱེད་པ་ལོན་པ་ལྟར་མཁུ་སྤྲིང་ཡོད། །ཅེས་པ་འདི་ལོན་པ་ལྟར་མཁུ་སྤྲིང་
དཔེ་ཅན་གཞན་དང་། མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཁུ་སྤྲིང་ལྟར་མཁུ་
འདྲེ་ལོན་པ་ལྟར་མཁུ་སྤྲིང་ཡོད། །

[illegible]

[illegible]

----- རྟེན་གསལ་སྟེན་ | | -----